
SZÖVEGÉRTÉS – SZÖVEGALKOTÁS

„B”

TESTNEVELÉS • 5. ÉVFOLYAM

TANÁRI ÚTMUTATÓ

Készítette: Raátz Judit

EDUCATIO KHT. KOMPETENCIAFEJLESZTŐ OKTATÁSI PROGRAM KERETTANTERV

A KIADVÁNY A NEMZETI FEJLESZTÉSI TERV HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM 3.1.1. KÖZPONTI PROGRAM (PEDAGÓGUSOK ÉS OKTATÁSI SZAKÉRTŐK FELKÉSZÍTÉSE A KOMPETENCIA ALAPÚ KÉPZÉS ÉS OKTATÁS FELADATAIRA) KERETÉBEN KÉSZÜLT, A SULINOVA OKTATÁSI PROGRAMCSOMAG RÉSZÉKÉNT LÉTREJÖTT TANULÓI INFORMÁCIÓHORDOZÓ.

A KIADVÁNY SIKERES HASZNÁLATÁHOZ SZÜKSÉGES A TELJES OKTATÁSI PROGRAMCSOMAG ISMERETE ÉS HASZNÁLATA.
A TELJES PROGRAMCSOMAG ELÉRHETŐ: WWW.EDUCATIO.HU CÍMEN.

FEJLESZTÉSI PROGRAMVEZETŐ:

KERNER ANNA

FELELŐS SZERKESZTŐ:

NAGY MILÁN

A SZAKMAI LEKTOROK:

BALÁZS GÉZA,
CHACHESZ ERZSÉBET,
HAJAS ZSUZSA,
TÓTH LÁSZLÓ

© RAÁTZ JUDIT, 2008

© EDUCATIO KHT., 2008

RAKTÁRI SZÁM: H-BSZE0510

TÖMEG: 70 GR.

TERJEDELEM: 2.24 A/5 ÍV

TARTALOM

Az I. rész vázlata – Alapgimnasztikai gyakorlatsorok mozgásos reprodukciója – hallás utáni szövegértés	8
A II. rész vázlata – Páros gyakorlatok labdával – Verbális utasítások megértése, reprodukálása egyszerű gyakorlatsorok bemutatásával	13
A III. rész vázlata – Dobójátékok – Szabályokon alapuló játékok hallás utáni szöveges reprodukciója	18
A IV. rész vázlata – Játékos labdagyakorlat – A szabályokon alapuló játék olvasott szöveg utáni mozgásos reprodukciója	24
Az V. rész vázlata – Olvasott népi játék szövegeinek reprodukciója – Halacszkák	31
A VI. rész vázlata – Népi játék hallás utáni szöveges reprodukciója – Gombóc a lébe... ..	37
A VII. rész vázlata – Hallott szöveg alapján gimnasztikai gyakorlatsor elvégzése csoportban	42
A VIII. rész vázlata – Az olvasott szöveg átadása, kipróbálása csoportos együttműködés keretében – Páros fogók	47
A IX. rész vázlata – Információ kiválasztása olvasott szövegből – Padgyakorlatok, sorverseny	52
A X. rész vázlata – Információ kiválasztása és rendezése olvasott szövegből – Higiéniai ismeretek	57

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

VERBÁLIS UTASÍTÁSOK NYELVI SÉMÁINAK MEGISMERTETÉSE

HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS FEJLESZTÉSE: SZABÁLYJÁTÉKOK,
GYAKORLATSOROK SZÖVEGES ÉS MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA

<p>A modul célja</p>	<p>A hallás utáni szövegértés fejlesztése A verbális utasítások nyelvi sémáinak megismerése Az órán elhangzó és használt szakszókincs megismerése Szakszókincs használata különböző szövegkontextusban Hallott és olvasott leggyakoribb mozgássorok, egyszerű ügyességi és népi játékok szöveges és mozgásos reprodukciója Információ kiválasztása írott szövegből Élmények megosztása a társakkal, illetve csoporton belül</p>
<p>Időkeret</p>	<p>10x15 perc</p>
<p>Ajánlott korosztály</p>	<p>10–11 évesek (5. osztály)</p>
<p>Modulkapcsolódási pontok</p>	<p><i>Tágabb környezetben</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Tantervi kapcsolódások: Testnevelés és sport, 1–4. évfolyam – Kereszttantervi kapcsolódások: A kritikai és a kreatív olvasási képesség fejlesztése Információs és kommunikációs kultúra – A megismerési, adatgyűjtési, dokumentálási képességek fejlesztése Énkép, önismeret, az önértékelés képességének kialakítása, fejlesztése Testi és lelki egészség <p><i>Szűkebb környezetben</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Szövegértés-szövegalkotás fejlesztése 5. évfolyamon Hallás utáni szövegértés fejlesztése – Szociális, életviteli és környezeti kompetencia – az együttműködési képesség fejlesztése – Magyar nyelv és irodalom – egyszerű és hatékony közlés adott kommunikációs helyzetben Az üzenet rövid szóbeli összefoglalása, átadása Az aktív és passzív szókinccs bővítése Életvitel és gyakorlati ismeretek <p><i>Ajánlott megelőző tevékenységek</i></p> <p>A modulok bárhova beilleszthetők tetszés szerint a kezdeti bevezető órák után, de a legjobb az, ha az adott témakör valamelyik gyakorlóórájának részeként dolgozzuk fel.</p>

AJÁNLÁS

A testnevelés tantárgy alapvető célja a tanulók egészséges testi fejlődésének biztosítása, alapvető mozgáskészségének kialakítása, fejlesztése. Ezek mellett a tanóra jellege és anyaga lehetőséget nyújt a tanulók értékes személyiségvonásainak megerősítésére, fejlesztésére, a játékokon és a versenyeken keresztül az élményszerzés lehetőségére. A tananyag sokfélesége, valamint a személyes élményszerzés jó lehetőséget ad a különböző és változatos feladatokra. A tanári utasítás mellett számos más módszer is jól alkalmazható a különböző részkompetenciák fejlesztésére. Ilyen módszer például a modulban kínált csoportmunka, azaz a kooperatív technikák alkalmazása, melyek a szociális kompetencia, az együttműködő képesség és a kommunikációs képességek fejlesztésének legjobb eszközei.

TÁMOGATÓRENDSZER

A kooperatív tanulási módszerek és a csoportmunkával kapcsolatos kiadványok ajánlottak a tanári felkészüléshez. Ezek bibliográfiája a keresztterv és koncepció mellékletében található.

Alapfelkészítés a szövegértés-szövegalkotás fejlesztésére (30 órás továbbképzés).

Tanácsadás: a szövegértés-szövegalkotás szakmai bizottságának igénybevétele.

ÉRTÉKELÉS

- tanórai, szóbeli szöveges értékelés a modul tartalmával kapcsolatban
- tanórai, szóbeli szöveges értékelés a képességek fejlesztésével kapcsolatban
- a tanórán a rész-képességek fejlesztésének különböző fázisaiban
- önértékelés és csoportértékelés

AZ I. RÉSZ VÁZLATA

ALAPGIMNASZTIKAI GYAKORLATSOROK MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA – HALLÁS UTÁNI SZÖVEGÉRTÉS

(A szürke mezők a differenciálásra utalnak.)

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A gyakorlatsor meghallgatása						
	1. A gyakorlatsor összefüggő meghallgatása A gyakorlatsor összefüggő meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában	hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	szöveg vagy kazetta
	2. A gyakorlatsor összefüggő bemutatása Akik úgy érzik, hogy első hallás után megjegyezték a gyakorlatsort, megpróbálkozhatnak bemutatásával	hallott szöveg reprodukálása	a jó szövegértési képességgel rendelkezőknek ajánlott	egyéni	hallás utáni szöveg reprodukálása	
II. A gyakorlatsor részenkénti meghallgatása és reprodukálása						
	1. A gyakorlatsor első elemének meghallgatása, illetve reprodukálása A gyakorlatsor első részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják	hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, egyéni	hallás utáni szövegértés	

	<p>2. A gyakorlatsor második elemének meghallgatása, illetve reprodukálása A gyakorlatsor második részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják</p> <p>3. A gyakorlatsor harmadik elemének meghallgatása, illetve reprodukálása A gyakorlatsor harmadik részének meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A meghallgatott gyakorlatot a diákok reprodukálják</p>	<p>hallott szöveg megértésének képessége</p> <p>hallott szöveg megértésének képessége</p>	<p>az egész osztálynak ajánlott</p> <p>az egész osztálynak ajánlott</p>	<p>frontális, egyéni</p> <p>frontális, egyéni</p>	<p>hallás utáni szövegértés</p> <p>hallás utáni szövegértés</p>	<p>szöveg (b) vagy kazetta (b, feladat szövege)</p> <p>szöveg (c) vagy kazetta (c, feladat szövege)</p>
<p>III. A gyakorlatsor újbóli összefüggő meghallgatása, és összefüggő reprodukálása</p>						
	<p>1. A gyakorlatsor összefüggő meghallgatása, illetve reprodukálása A gyakorlatsor összefüggő meghallgatása magnóról vagy a tanár előadásában A gyakorlatsor összefüggő reprodukálása</p>	<p>hallott szöveg megértésének és reprodukálásának képessége</p>	<p>az egész osztálynak ajánlott</p>	<p>frontális, egyéni</p>	<p>hallás utáni szövegértés</p>	<p>szöveg vagy kazetta</p>

AZ I. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A gyakorlatsor meghallgatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat meghatározása, motiváció Motiválás, figyelem felkeltése A gyakorlatsor szövegének bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása-elmondása vagy lejátszása <i>Differenciálási lehetőség</i> Aki első hallásra megjegyezte a gyakorlatsort, bemutathatja	A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlatok megjegyzése A gyakorlatsor egyéni bemutatása
II. A gyakorlatsor részenkénti meghallgatása és reprodukálása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A gyakorlatsor első feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása-elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció A gyakorlatsor második feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása-elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció A gyakorlatsor harmadik feladatának bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása-elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció	A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlat reprodukálása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, újbóli megismétlése

III. A gyakorlatsor újbóli összefüggő meghallgatása, és összefüggő reprodukálása

Tanítói tevékenység	Tanulói tevékenység
A gyakorlatsor szövegének újbóli összefüggő bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása-elmondása vagy lejátszása Az esetleges hibák javítása – egyéni korrekció Értékelés	A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlatsor összefüggő, önálló bemutatása A hibásan értelmezett vagy rosszul reprodukált részek javítása, az összefüggő gyakorlatsor újbóli megismétlése

AZ I. RÉSZ FELADATAI

- a) Álljatok alapállásba! Szökdeljetekek háromszor helyben, a negyedik ütemre ugorjatok terpeszállásba, csípőre tett kézzel! Ismételjétek a gyakorlatot négyszer!
- b) A negyedik ismétlés után maradjatok terpeszállásban, csípőre tett kézzel! Végezzetek törzsfordítást kétszer jobbra, majd kétszer balra! Utána karnyújtás oldalsó közép-tartásba, karhúzás kétszer hátra, majd kiinduló helyzet: terpeszállás, csípőre tett kézzel. Ismételjétek ezt a gyakorlatot kétszer!
- c) Terpeszállás, csípőre tett kézzel, törzsdöntés kétszer előre, majd törzshajlítás talajérintéssel kétszer csípőre tett kézzel, majd törzsnyújtás csípőre tett kézzel. Ismételjétek a gyakorlatsort kétszer!

A II. RÉSZ VÁZLATA

PÁROS GYAKORLATOK LABDÁVAL – VERBÁLIS UTASÍTÁSOK MEGÉRTÉSE, REPRODUKÁLÁSA EGYSZERŰ GYAKORLATSOROK BEMUTATÁSÁVAL

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A páros gyakorlatsor szövegének felolvasása						
	1. A gyakorlatsor összefüggő szövegének tanári bemutatása 2. Párok alkotása	hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, páros munka	tanári közlés, hallás utáni szövegértés	szöveg
	3. A gyakorlatsor összefüggő bemutatása Akik úgy érzik, hogy már az első hallás után megjegyezték a gyakorlatsort, megpróbálkozhatnak a bemutatásával	hallott szöveg reprodukálása	a jó szövegértési képességgel rendelkezőknek ajánlott	páros munka	hallás utáni szöveg reprodukálása	
II. A páros gyakorlatsor szövegének ismételt felolvasása						
	1. A gyakorlatsor összefüggő szövegének ismételt tanári bemutatása	hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	frontális, páros munka	hallás utáni szövegértés	szöveg

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
III. A gyakorlatsor páros megbeszélése						
	A gyakorlatsor menetének páros megbeszélése	hallott szöveg reprodukálása	megbeszélés	páros munka	hallás utáni szövegértés	
IV. A gyakorlatsor páros bemutatása						
	1. A gyakorlatsor összefüggő bemutatása A gyakorlatsor összefüggő bemutatása Ahol szükséges a pároknál, a tanár javít, segít	hallott szöveg alapján a gyakorlatsor reprodukálása	az egész osztálynak ajánlott	páros munka	hallás utáni szövegértés	
	2. Értékelés A párok munkájának értékelése Mennyire volt pontos a megértés, a feladat teljesítése A labdaadogatás és -vezetés technikája	labdaadogatási és -vezetési technika		frontális		

A II. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

II. A páros gyakorlatsor szövegének ismételt felolvasása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat meghatározása, motiváció Motiválás, figyelem felkeltése A gyakorlatsor szövegének bemutatása A szöveg összefüggő felolvasása/elmondása, vagy lejátszása <i>Differenciálási lehetőség</i> Amelyik pár első hallásra megjegyezte a gyakorlatsort, bemutathatja.	A szöveg figyelmes meghallgatása és a gyakorlatok megjegyzése Párok megalakítása A gyakorlatsor bemutatása

II. A páros gyakorlatsor szövegének ismételt felolvasása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A gyakorlatsor szövegének bemutatása A szöveg összefüggő érthető, tagolt felolvasása-elmondása	A párok a szöveget figyelmesen hallgatják, próbálják a gyakorlatokat megjegyezni.

III. A gyakorlatsor páros megbeszélése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
Annak az időnek a kijelölése, ameddig a párok megbeszélhetik a gyakorlatsort (2-3 perc)	A gyakorlatok menetének páros megbeszélése

IV. A gyakorlatsor páros bemutatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
Ha szükséges, a pároknál a tanár javít, segít.	A gyakorlatsor összefüggő bemutatása

A II. RÉSZ FELADATAI

Páros labdagyakorlatok

Alkossatok párokat! Álljatok egymással szemben! „A” tanuló vegyen fel labdát! A távolság kb. három nagy lépés legyen köztetek. Akinél a labda van, dobja társának alsó átadással. Társa az elkapás után gurítsa a labdát vissza. Ezt a gyakorlatot ismételjétek meg háromszor!

A labdát tartó tanuló labdavezetéssel kerülje meg a társát, majd a kiinduló helyről gurítsa társának a labdát, aki szintén labdavezetéssel megkerüli őt. Ismételjétek ezt a gyakorlatot háromszor!

A labdát tartó tanuló dobja a labdát társának felső átadással. Társa kapja el, és dobja vissza alsó átadással. Ezt a labdaadogatást hatszor végezzétek el!

A gyakorlatsor elvégzése után „B” tanulónak adjátok át a labdát és ismételjétek meg a gyakorlatsorokat!!

A III. RÉSZ VÁZLATA

DOBÓJÁTÉKOK – SZABÁLYOKON ALAPULÓ JÁTÉKOK HALLÁS UTÁNI SZÖVEGES REPRODUKCIÓJA

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képeségek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A játékleírások szövegének meghallgatása						
	1. A játékleírások szövegének meghallgatása A dobójátékok leírásának meghallgatása magnóról vagy a tanár felolvasásában	hallott szöveg megértésének képessége	az egész osztálynak ajánlott	csoportos	hallás utáni szövegértés	szöveg vagy kazetta
II. A játékleírások szövegének újbóli meghallgatása						
	1. A játékok tartalmával összefüggő képek azonosítása A szöveg és az ábra összefüggéseinek megállapítása Cím és kép azonosítása 2. A játékleírások újbóli meghallgatása Minden csoport arra a szövegre figyel, amelyiknek az ábrája van nála	értelmező és jelentéstulajdonító képesség szelektív szövegértési képesség		csoportos, csoporton belül egyéni vagy páros	hallott szöveg tartalmának és illusztrációnak azonosítása, szelektív hallás utáni szövegértés	kártyák, melyeken a játékokhoz kapcsolódó ábrák szerepelnek (macska, király, huszár), szöveg vagy kazetta

III. A játékok csoportos megbeszélése						
	1. A játék hallott menetének felidézése, bemutatásának megbeszélése	hallott szöveg reprodukálása	megbeszélés	csoportos	hallás utáni szövegértés	
IV. A játékok bemutatása, értékelés						
	1. A játékok bemutatása A játékok bemutatása csoportonként 2. Értékelés A csoportok értékelik saját munkájukat és a többi csoport bemutatását is Mennyire volt pontos a megértés, a játék bemutatása. Tanári értékelés	hallott szöveg alapján a játék reprodukálása	bemutató, játék	csoportos frontális	hallás utáni szövegértés, reprodukálás	

A III. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A játékleírások szövegének meghallgatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat meghatározása, motiváció A feladat ismertetése A játékok szövegeinek bemutatása A szöveg összefüggő, érthető, és tagolt felolvasása, illetve elmondása, vagy a hangfelvétel lejátszása	Csoportok kialakítása (3 csoport) A szöveg figyelmes meghallgatása
II. A játékleírások szövegének újbóli meghallgatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A játékok címéhez és tartalmához köthető egy-egy ábra kiosztása a csoportoknak (macska, király, huszár) A játékok szövegeinek bemutatása A szöveg összefüggő, érthető, és tagolt felolvasása/elmondása, vagy a hangfelvétel lejátszása	A csoportok a szövegeket figyelmesen meghallgatják, különös tekintettel a saját csoportjuk jelképehez tartozó játék leírására (szelektív szöveg-hallgatás). A játékleírás megjegyzése

III. A játékok csoportos megbeszélése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A megbeszélés idejének meghatározása a csoportok számára (2-3 perc)	A csoportok megbeszélik a hallott játék menetét, a bemutatás folyamatát.
IV. A játékok bemutatása, értékelés	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A bemutatások értékelése a szövegértés tükrében	Az egyes csoportok bemutatják a választott képhez illő játékukat. A bemutatások önértékelése, illetve a többi csoport általi értékelés

A III. RÉSZ FELADATAI

A) LABDACICA

A játékhoz kell egy labda és egy „cica”! Hogy ki legyen a cica, azt kiszámolóval döntjük el. A többiek nagy körbe állnak. A cica bemegy a körbe. A játékosok egymásnak dobják a labdát úgy, hogy a cica ne érje el, ne tudja elkapni. A labdát mindig át kell hajítani a körön, a szomszédnak nem lehet passzolni! Akinek a dobott labdáját elkapja a cica, az helyet cserél vele, és ő lesz a cica. Az elgurult labdáért oda lehet szaladni, de ha a cica kapja fel, akkor a dobó játékos áll be a kör közepére, ő lesz a cica. Azért persze igyekezzünk elkapni a labdát, mert mi is lehetünk dobók, vagyis nem érdemes kitolni a másik játékosal! A cica a körből is kimehet az elgurult labdáért, a játékosok azonban csak a körön belül futhatnak utána.

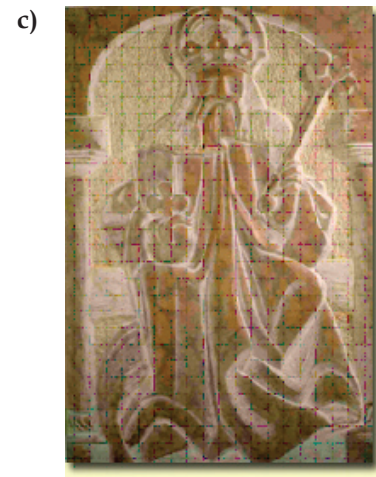
B) VADÁSZLABDA

Egy vadász egy labdával kezdi kilőni a nyulakat. Minden kilőtt nyúl hoz egy szalagot és ő is vadász lesz. Minden harmadik kilőtt nyúl kap még egy labdát. Az utolsó túlélő nyúl kezdi újra első vadászként a játékot. Mennyi idő alatt lehet az összes nyulat kilőni?

C) LÖVÉS A KIRÁLYRA

Két csapatot alakítunk. Egymástól távol mindkét csapat húz egy-egy kört, és három-három játékost állít bele, ők lesznek a királyok. A körből nem szabad kilépniük. A többiek középre mennek, és feldobnak egy labdát. Amelyik csapat elkapja, fut vele az ellenfél királyaihoz, s igyekszik valamelyiket megdobni közülük. Ha sikerül egy királyt eltalálni, akkor annak ki kell állni, így már csak két király marad a csapatnak. Az ellenfélnek azonban lehetősége van a királyát védeni, vagyis körbeállni őket, és elvenni a másik csapatától a labdát. Ha sikerül megszerezni, akkor ők rohannak a másik csapat királyaihoz lőni, azaz megdobni őket. Minden királylövés után a játéktér közepén fel kell dobni a labdát. Az a csapat győz, amelyik hamarabb kilövi az ellenfél királyait! (A királyok elmozdulhattak, lehajolhatnak, de nem léphetnek ki a körből.) Sikertelen lövés után azé a labda, aki megszerzi. A királyok nem nyúlhatnak a labdához, mert akkor kiesnek! Az új játékhoz új királyokat állítsunk a körbe!

KÉPEK

A IV. RÉSZ VÁZLATA

JÁTÉKOS LABDAGYAKORLAT – A SZABÁLYOKON ALAPULÓ JÁTÉK OLVASOTT SZÖVEG UTÁNI MOZGÁSOS REPRODUKCIÓJA

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
1.	Hat csoport kialakítása úgy, hogy legalább 4-5 fő legyen egy-egy csoportban (ha kisebb az osztálylétszám, akkor elég négy csoport)!	együttműködési készség, tolerancia fejlesztése	lehetőleg heterogén, nemileg is vegyes csoportok megszerzése	csoportos		
2.	A feladat ismertetése, a csoportonkénti 5 kártya kiosztása (két csoport kapja ugyanazt a játékot, de máshol van a szöveg tagolva) Ha egy csoportban kevesebben vannak, mint 5 fő, akkor egy gyereknek két kártyát adjunk. Ha többen, akkor azoknak a gyerekeknek, akinek nem jutott kártya, legyen valamilyen külön feladatuk: pl. időmester, játékmester, csoportszervező stb.	az együttműködés, a tolerancia fejlesztése a szociális kompetencia és a kooperatív tanulás fejlesztése, az együttműködés, a tolerancia fejlesztése		csoportos	tanári közlés, kooperatív együttműködés	a három játékleírás szétvagdalt kártyákon 2-2 példányban

II. A játékok rekonstruálása a szövegrészletek alapján						
1.	Mindenki önállóan elolvassa a kártyán lévő játékrészletet. Az olvasott részlet megértése	olvasott szöveg megértése, szaknyelvi szókincs bővítése	egyéni haladás	egyéni munka		kártyák
2.	A tanulók csoportokban dolgozva összeállítják a kártyák segítségével a játék sorrendjét.	az élmények megosztásának, feldolgozásának képessége		csoportos	kooperatív	kártyák
3.	Közösen értelmezik a játék menetét.	szövegértelmezés, együttműködés fejlesztése		csoportos	kooperatív	kártyák
III. Az azonos című játékot birtokoló csoportok közösen előkészítik a játék bemutatását						
1.	Az azonos játékkal rendelkező csoportok együtt értelmezik, megbeszélik a játék menetét, szabályait	szövegértelmezés, együttműködés fejlesztése		csoportos	kooperatív	kártyák
2.	Előkészítik a játék bemutatását, kijelölik a dobókat, beszerzik a kellékeket	az együttműködés, a tolerancia fejlesztése, az olvasott szöveg értelmezése		csoportos	kooperatív	labdák
IV. A játékok bemutatása, értékelése						
1.	Az egyes csoportok bemutatják a játékot. (Ha van elég hely, akkor mind a három csoport egyszerre játszhatja a saját játékát, ha nincs, akkor külön-külön játszanak megadott ideig.)	az együttműködés, a tolerancia fejlesztése, szabálytudat fejlesztése		csoportos	kooperatív	labdák
2.	Egy-egy képviselője a csoportnak szóban is ismertetheti a játék menetét és szabályait.	olvasott szöveg reprodukálása, szövegmondás		egyéni	differenciálás	
3.	A csoportok munkájának értékelése	kritika fogadása				

A IV. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
Csoportok kialakítása (Hat csoport, lehetőleg 5 fősek legyenek.) A feladat ismertetése, motiválás A játékokat tartalmazó kártyák kiosztása (Két-két csoport azonos játékot kap, de a szöveg máshol van tagolva. A kártyák színe alapján könnyű az összetartozó játékokat elkülöníteni.)	Csoportba rendeződés
II. A játékok rekonstruálása a szövegrészletek alapján	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportok munkájának követése, ha szükséges: segítség, irányítás	A kártyán levő szöveg elolvasása, megértése Az olvasott szöveg elmondása a csoportnak A hallottak alapján a szöveg sorrendbe rendezése, a játék leírásának rekonstruálása A játék menetének, szabályainak értelmezése, megbeszélése, az esetleges félreértések korrigálása

III. Az azonos című játékot birtokoló csoportok közösen előkészítik a játék bemutatását	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>Az azonos játékcímmel rendelkező csoportok kialakításának segítése, irányítása A csoportok munkájának követése, ha szükséges: segítség, irányítás</p>	<p>Az azonos című játékleírással rendelkező csoportok közös csoportalakítása Az értelmezések összevetése, egységesítése A játék menetének, szabályainak értelmezése, megbeszélése, az esetleges félreértések korrigálása A játékhoz szükséges eszközök előkészítése</p>
IV. A játékok bemutatása, értékelése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A játék menetének és pontosságának figyelése, a tanulók aktivitásának, mozgásának követése</p> <p>A csoportok munkájának értékelése Szempontok lehetnek: a szövegértés pontossága, az együttműködés, a játékelem stb.</p>	<p>A játékok bemutatása eljátszással</p> <p>Egy-egy kiválasztott csoporttag néhány összefüggő mondatban bemutatja a labdajátékot</p>

A IV. RÉSZ FELADATAI – JÁTÉKLEÍRÁSOK KÁRTYÁN

Állj !
A játéktér közepére labdával a kezében beáll egy kijelölt tanuló. A többiek tőle 2 méterre, körben helyezkednek el.
A labdát tartó játékos valakinek a nevét mondja, és a földre ejti a labdát. A hívott játékos – miközben a többiek menekülnek – középre szalad, megszerzi a labdát, és amikor megfogta, elkiáltja magát: „Állj!”
Ekkor mindenkinek meg kell állnia.
A labdás tanuló helyből célozhat. A menekülők lábukkal nem léphetnek el, csak elhajolhatnak a labda előtt.
A találat 1 pontot ér a dobónak. Akit eltaláltak – ha már vannak pontjai –, akkor pontot veszít. A dobó játékos lesz az új hívó.

Állj !
A játéktér közepére labdával a kezében beáll egy kijelölt tanuló.
A többiek tőle 2 méterre, körben helyezkednek el. A labdát tartó játékos valakinek a nevét mondja, és a földre ejti a labdát.
A hívott játékos – miközben a többiek menekülnek – középre szalad, megszerzi a labdát, és amikor megfogta, elkiáltja magát: „Állj!” Ekkor mindenkinek meg kell állnia.
A labdás tanuló helyből célozhat. A menekülők lábukkal nem léphetnek el, csak elhajolhatnak a labda előtt. A találat 1 pontot ér a dobónak.
Akit eltaláltak – ha már vannak pontjai –, akkor pontot veszít. A dobó játékos lesz az új hívó.

Hátrdobás

8-10 méterre egymástól húzzatok két párhuzamos vonalat. Válasszatok ki egy adogatót, aki az egyik vonal mögé áll, háttal a másik vonal mögött sorakozó társainak.

Az adogató a feje fölött magasan dobja hátra a labdát, és utasítsa társait: Tapsolj egyet! Tapsolj kettőt! (Itt olyan számot mond, amelyet ő akar.)

A kapóknak előbb annyit kell tapsolniuk, amennyit az adogató mondott, majd megpróbálják a levegőben szálló labdát elkapni.

Akinek ez sikerült, az helyet cserél az adogatóval.

Ha a kapó elejti a labdát, akkor nem mehet adogatónak. Ha senki nem kapja el a labdát, ismét a régi adogató dobhat.

Hátrdobás

8-10 méterre egymástól húzzatok két párhuzamos vonalat.

Válasszatok ki egy adogatót, aki az egyik vonal mögé áll, háttal a másik vonal mögött sorakozó társainak. Az adogató a feje fölött magasan dobja hátra a labdát, és utasítsa társait:

Tapsolj egyet! Tapsolj kettőt! (Itt olyan számot mond, amelyet ő akar.) A kapóknak előbb annyit kell tapsolniuk, amennyit az adogató mondott.

Majd megpróbálják a levegőben szálló labdát elkapni. Akinek ez sikerült, az helyet cserél az adogatóval. Ha a kapó elejti a labdát, akkor nem mehet adogatónak.

Ha senki nem kapja el a labdát, ismét a régi adogató dobhat.

Adogató
Alakítsatok két csapatot. Dobjátok föl a labdát.
A labdát elkapó tanuló igyekszik valamelyik társának továbbítani a labdát úgy, hogy azt a másik csapat játékosai ne szerezhessék meg.
Minden átadás egy pontot ér. Ha a másik csapat szerzi meg a labdát, ők végzik az átadásokat.
Mindkét csapat számolja hangosan, hogy hányszor sikerült átadnia a labdát. Ha az egyik csapat visszaszerzi a labdát, a számolást ott folytatja, ahol a labda elvesztésekor abbahagyta.
Az a csapat győz, amelyik a játék befejezésekor több pontot ért el.

Adogató
Alakítsatok két csapatot.
Dobjátok fel a labdát.
A labdát elkapó tanuló igyekszik saját csapattársának továbbítani a labdát úgy, hogy azt a másik csapat játékosai ne szerezhessék meg.
Minden átadás egy pontot ér. Ha a másik csapat szerzi meg a labdát, ők végzik az átadásokat. Mindkét csapat számolja hangosan, hogy hányszor sikerült átadnia a labdát.
Ha az egyik csapat visszaszerzi a labdát, a számolást ott folytatja, ahol a labda elvesztésekor abbahagyta. Az a csapat győz, amelyik a játék befejezésekor több pontot ért el.

AZ V. RÉSZ VÁZLATA

OLVASOTT NÉPI JÁTÉK SZÖVEGEINEK REPRODUKCIÓJA – HALACSKÁK

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képeségek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése						
1.	Három csoport megalakítása	együttműködési készség, tolerancia fejlesztése	lehetőleg heterogén, nemileg is vegyes csoportok megszer- vezése	csoportos		
2.	A szövegrészleteket tartalmazó kártyák kiosztása a csoporttagoknak (A három csoport a játék egy-egy részletét kapja meg, de minden csoporttag külön-külön megkapja a játékleírás részletét.)	együttműködési készség		csoportos	kooperatív	kártyák (három fajta, mindegyik annyi példányban, ahányan a csoport tagjai vannak)
II. A játékrészletek elolvasása, értelmezése						
1.	A megkapott játékleírás-részlet önálló elolvasása, értelmezése	olvasott szövegértés fej- lesztése		egyéni, differenci- ált		

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
2.	Az olvasott szövegrészlet csoporton belüli megbeszélése	együttműködés, szövegalkotás szóban		csoportos	szakértői mozaik és a „három meg – egy marad” módszer keveredése	kártyák
III. A játék további részeinek megismerése						
1.	A csoport kiválasztja szóvivőjét, aki a helyén maradva a többi csoportból odaérkezőknek elmondja a nála levő szövegrész tartalmát	szóbeli szövegalkotás, együttműködés, hallás utáni szövegértés		csoportos	kooperatív	
2.	A maradék csoport két újabb csoportra oszlik, és hogy a még nem ismert részleteket megismerjék, elmennek a többi csoport szóvivőjéhez	együttműködés, szövegalkotás szóban, hallás utáni szövegértés		csoportos	szakértői mozaik és a „három meg – egy marad” módszer keveredése	kártyák
3.	A szóvivők elmondják a hozzájuk érkezett diákoknak a saját szövegrészletük tartalmát, amit a diákok igyekeznek minél pontosabban megjegyezni.	együttműködés, szövegalkotás szóban, hallás utáni szövegértés		csoportos	szakértői mozaik és a „három meg – egy marad” módszer keveredése	

IV. A játék menetének, szabályainak értelmezése és bemutatása						
1.	Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és elmondja, hogy milyen új információkat szerzett a játék mentével kapcsolatosan	együtműködés, szövegalkotás szóban		csopartos, differenciált		
2.	A reprodukált szövegrészek alapján a csoport összerakja a játék menetét, megfogalmazza a játékra vonatkozó szabályokat.	együtműködés, az információ megosztásának, feldolgozásának képessége, szövegalkotás szóban		csopartos	kooperatív	
3.	A játék bemutatása	együtműködés		csopartos		
4.	Az egyik csoport szóban elmondja, a másik leírja a játék menetét	szövegalkotás szóban, írásban	az ügyesebb gyerekek írásban is megfogalmazhatják a játékot	differenciálás, csopartos	kooperatív	
5.	Értékelés					

AZ V. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. Az együttműködő csoportok kialakítása, a feladat ismertetése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A csoportok kialakítása (három csoport, lehetőleg azonos létszámmal)</p> <p>A szövegrészleteket tartalmazó kártyák kiosztása a csoporttagoknak (A három csoport a játék egy-egy részletét kapja meg, de minden csoporttag külön-külön megkapja a játékleírás részletét.)</p>	
II. A játékrészletek elolvasása, értelmezése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportok munkájának figyelése, irányítása	<p>A megkapott játékleírás-részlet önálló elolvasása, értelmezése</p> <p>Az olvasott szövegrészlet csoporton belüli megbeszélése</p>

III. A játék további részeinek megismerése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A csoportok munkájának figyelése, a diákok irányítása Az információszerzésre fordítható idő meghatározása (kb. 3-4 perc)</p>	<p>A csoport kiválasztja szóvivőjét, aki a helyén maradva a többi csoportból odaérkezőknek elmondja a nála levő szövegrész tartalmát. A maradék csoport két újabb csoportra oszlik, és hogy a még nem ismert részleteket megismerjék, elmennek a többi csoport szóvivőjéhez.</p> <p>A szóvivők elmondják a hozzájuk érkezett diákoknak a saját szövegrészletük tartalmát, amit a diákok igyekeznek minél pontosabban megjegyezni.</p>
IV. A játék menetének, szabályainak értelmezése és bemutatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A csoportok feladatának kijelölése A csoportok játékának figyelemmel kísérése A csoportok munkájának értékelése</p>	<p>Információk megosztása a csoporttagokkal A megismert információk alapján a játék menetének, szabályainak összefoglalása A játék eljátszása a csoporttal vagy ismertetése szóban, illetve írásban</p>

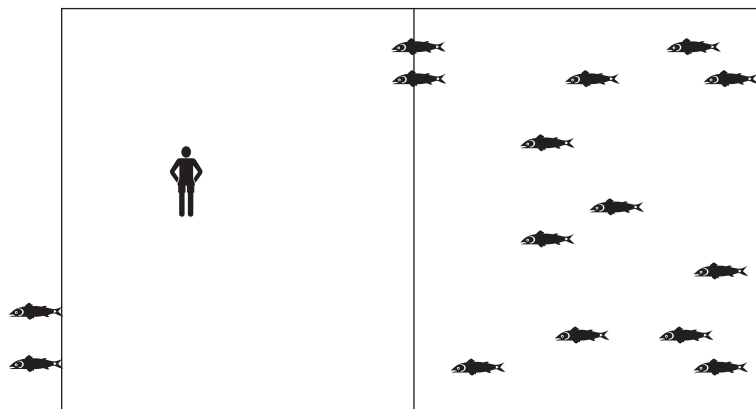
AZ V. RÉSZ FELADATAI

HALACSKÁK

A szabadban szokták játszani, fiúk, lányok egyaránt. Egymástól kb. 10 m-re a földre húznak két, általában 5-6 m hosszú párhuzamos vonalat, ezekre meghúzzák az oldalvonalakat, majd a kapott téglalap alakú térséget egy felezővonalalal jobb és bal térfélre osztják. Ezután kijelölnek maguk közül egy „halászt”, a többiek lesznek a „halak”. A halász az egyik térfélre, a halak pedig a másikra állnak. A halak célja a felezővonalon keresztül átfutni a túlsó térfél záróvonalá mögé. A halász célja pedig a térfélén átfutó halak elfogása. Amelyik hálnak sikerül a halász térfelén átfutni, azaz célba érnie, az ott marad a vonal mögött.

Akit a halász elfog, azt a felezővonalra állítja. A felezővonalra kerülő játékosok egymástól kartávolságnyira sorakoznak fel, s egymás oldalra nyújtott kezét tartva „hálót” alkotnak. Aki még nem futott, az az ő kezük alatt, vagyis a hálón keresztül is futhat. Ha már mindenki a túlsó térfél mögé, illetve a felezővonalra került, a halász átmegy a másik oldalra, s a halak az előbb leírt módon - de most már csak a hálón keresztül - újra futnak. A hálót alkotó játékosok - anélkül, hogy kezüket elengednék -, karjuk alacsonyabbra engedésével igyekeznek a halaknak az átfutást megnehezíteni.

Ha játékot sokan játszzák, és a hálót alkotó játékosok már nem férnek a felezővonalon, akkor a gyerekek kettős vagy ritkábban hármas hálót is alkothatnak. Ebben az esetben a hálót képező játékosok sakkötélszerűen sorakoznak fel. Amikor a halász átmegy a másik térfélre, a háló is mindig megfordul, hogy a futókkal szemközt legyen. A játék a leírt módon addig folytatódik, míg egy kivétellel minden egyes hal a hálóba nem kerül. A játék ismétlésekor az utolsónak maradt hal lesz az új halász.

A VI. RÉSZ VÁZLATA

NÉPI JÁTÉK HALLÁS UTÁNI SZÖVEGES REPRODUKCIÓJA – GOMBÓC A LÉBE...

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képeségek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A csoportok kialakítása, a feladat ismertetése, a szóvivők kiválasztása						
1.	8-10 fős csoportok alakítása	együttműködés		csoportos		
2.	A feladat menetének ismertetése			frontális	tanári közlés	
3.	A csoportok kiválasztják szóvivőiket, akik a játék leírását először meg fogják hallgatni.	együttműködés, a szociális kompetencia fejlesztése		csoportos	megbeszélés	
II. A népi játék bemutatása a szóvivőknek						
1.	A tanár felolvassa a <i>Gombóc a lében</i> című népi játékot a csoportok képviselőinek	hallás utáni szövegértés, koncentrációs képesség fejlesztése	a csoport által kiválasztott képviselők	egyéni, differenciált	tanári felolvasás	a játékleírás
2.	A csoportok egy már ismert játékot játsszák, vagy az egyik csoporttag vezetésével szabadgyakorlatokat végeznek.	együttműködés		csoportos		a szükséges tornaeszközök (labda, karika stb.)

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
III. A csoportvezetők ismertetik a játék menetét, szabályait						
1.	A szövegírók visszamennek csoportjukba, ahol elmondják a hallott játékot.	hallott szöveg átadása, hallás utáni szövegértés		csoportos	közlés	
2.	A játék menetének megbeszélése, a kezdő játékos kijelölése, feladatának meghatározása	együtműködés		csoportos	megbeszélés	
IV. A játék eljátszása a csoportban						
1.	A csoportok adott jelre elkezdik a játékot játszani	együtműködés		csoportos		labda
2.	Értékelés				tanári közlés	

A VI. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A csoportok kialakítása, a feladat ismertetése, a szóvivők kiválasztása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportok kialakítása, a feladat ismertetése	A csoportszóvivő kiválasztása
II. A népi játék bemutatása a szóvivőknek	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A <i>Gombóc a lében</i> című népi játék tagolt, jól érthető felolvasása a csoportok képviselőinek.	A hallott szöveg megjegyzése (intenzív szövegértés) A csoportok közös játéka, gyakorlatok végrehajtása
III. A csoportvezetők ismertetik a játék menetét, szabályait	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
	A csoportba visszatérve a szóvivők ismertetik a játék menetét, szabályait. Amennyiben valamit nem értenek, rákérdéznek a szóvivőnél.

IV. A játék eljátszása a csoportban	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportok teljesítményének, a játékfegyelemnek, a játékban való részvételnek az értékelése	A játék csoportonkénti bemutatása, eljátszása

A VI. RÉSZ FELADATAI

GOMBÓC A LÉBE

A játékosok – egy kivételével – mindnyájan körbe állnak, s a kör közepére vájt mélyedésbe teszik a labdát. Ezután a körben állók mindegyike választ magának egy tetszés szerinti nemzet-, szám- vagy keresztnevet, de játszhatjuk úgy is, hogy mindenki az eredeti keresztnevén szerepel.

A körön kívül álló játékos feladata az, hogy a következő mondatot ismételgesse:

– Gombóc a lébe..., Gombóc a lébe...

A többiek, akik segíthetnek neki a mondásban kissé előrehajolva kezükkel a labda fölött köröket írnak le. Egyszerre csak a szöveget mondó játékos valakinek elkiáltja a nevét, például:

– Gombóc a lébe, gombóc a lébe... Gombóc a lébe...Kati!

Erre a játékosok futásnak erednek, csak a megnevezett személy marad a lyuknál. Felkapja a labdát, és a futók után kiált:

– Állj!

A felszólításra a futók megállnak. Akit a dobó a labdával eltalál, az kiesik a játékból; ha nem talál el senkit, ő esik ki.

Aki legtovább marad játékban, az győz.

A VII. RÉSZ VÁZLATA

HALLOTT SZÖVEG ALAPJÁN GIMNASZTIKAI GYAKORLATSOR ELVÉGZÉSE CSOPORTBAN

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A feladat ismertetése, a csoportok összeállítása						
1.	A feladat ismertetése: – Négy csoport alakítása – A gyakorlatsorok meghallgatása, kipróbálása – Újabb csoportok alakítása, bennük a tanult gyakorlatsor bemutatása, megtanítása – Mind a négy gyakorlatsor összekapcsolása – Közös bemutatás	a feladat, az utasítás meg- értése		frontális	tanári közlés	
2.	A négy csoport kialakítása, a feladat meghatározása	együttműködés	a felolvasandó szö- veget jól olvasó gye- rekeknek	csoportos	megbeszélés	a feladatsort tar- talmazó lap kiosz- tása a csoportok kijelölt tagjának
II. A csoportokban a feladatsor ismertetése						
1.	A kijelölt diákok felolvassák a csoportban a gyakor- latsort.	kifejező felolvasás, hallás utáni szövegértés, szakszókincs megértése		csoportos	felolvasás	a feladatsort tartalmazó lap

2.	A gyakorlatsor közös megbeszélése és kipróbálása a csoportban	együttműködés, a szociális kompetencia és a kooperatív tanulás fejlesztése, szakszókinccs használata	a szöveget felolvasók segítségével, aktív részvétele a gyakorlatsor elpróbálásában	csoportos	gyakorlatsor végzése	
----	---	--	--	-----------	----------------------	--

III. Új csoportok alakítása, a tanult gyakorlatsorok ismertetése, összekapcsolása

1.	Újabb, lehetőség szerint 4 fős csoportok kialakítása (a csoportban mindegyik előző csoportból legyen egy-egy tag)	együttműködés, szervezőkészség, alkalmazkodás fejlesztése		csoportos		
2.	A csoportok tagjai elmondják és bemutatják a tanult gyakorlatsorokat.	a tolerancia fejlesztése. hallott és olvasott szöveg átadása, szakszókinccs használata		csoportos, kooperatív munka	közlés, bemutatás	
3.	A csoport megállapodik a gyakorlatsorok sorrendjében. Gyakorolják az összekapcsolt gyakorlatsort.	együttműködés, döntéshozás, kooperatív feladatmegoldás		csoportos, kooperatív munka	megbeszélés, vita	

IV. A gyakorlatsorok bemutatása, értékelés

1.	A csoportok gyakorlatsorainak bemutatása	együttműködés, összehangolt feladatvégzés		csoportos	bemutatás	
2.	A csoportok bemutatóinak értékelése				tanári közlés	

A VII. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNA MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A feladat ismertetése, a csoportok összeállítása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A feladat ismertetése, a négy csoport összeállítása (Ügyelni kell arra, hogy mind-egyik csoportban legyen egy-egy jól olvasó diák.)</p> <p>A különböző gyakorlatsorok (A, B, C, D) írott változatainak átadása, minden csoportban a kiválasztott tanulónak</p>	A csoportok kialakítása
II. A csoportokban a feladatsor ismertetése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportok munkáinak figyelemmel követése, segítése	<p>A csoportokban a kiválasztott tanulók felolvassák a többieknek a gyakorlat menetét.</p> <p>A gyakorlat megbeszélése, majd kipróbálása – elvégzése</p>

III. Új csoportok alakítása, a tanult gyakorlatsorok ismertetése, összekapcsolása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>Az új, négyfős csoportok kialakításának irányítása, segítése</p> <p>A csoportok munkáinak figyelemmel követése, segítése, irányítása</p>	<p>Új, négyfős csoportok alakítása úgy, hogy mind a négy előző csoportból (A, B, C, D) legyen benne egy-egy tag.</p> <p>A csoportok tagjai a tanult gyakorlatokat elmondják és bemutatják a többieknek.</p> <p>A gyakorlatok megtanulása</p> <p>A gyakorlatok tetszőleges sorrendjének megbeszélése, gyakorlása</p>
IV. A gyakorlatsorok bemutatása, értékelés	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
<p>A csoportok munkájának, a bemutatásoknak az értékelése</p>	<p>A csoportok az összekapcsolt gyakorlatsorokat bemutatják.</p> <p>A csoportok önértékelése, a társak értékelése</p>

A VII. RÉSZ FELADATAI

A) Alapállás, csípőre tett kézzel. Szökdelés kétszer, majd harmadik ütemre ugrás terpezállásba, karlendítéssel oldalsó középtartásba, negyedik ütemre ugrás alapállásba csípőre tett kézzel. Ismételjétek négyszer!

B) Alapállás. Szökdelés háromszor, negyedik ütemre bal térd felhúzás, ismét szökdelés háromszor, negyedik ütemre jobb térd felhúzás. Ismételjétek a gyakorlatsort kétszer!

C) Terpezállásba ugrással. Törzsdöntés kétszer előre, tarkóra tett kézzel, majd törzsnyújtással törzsfordítás kétszer balra, újból törzsdöntés kétszer előre, majd törzsnyújtással törzsfordítás kétszer jobbra. Ismételjétek a gyakorlatsort kétszer!

D) Terpezállás csípőre tett kézzel végezzetek törzshajlítást kétszer balra, majd törzshajlítást kétszer előre a bal lábhoz talajérintéssel, törzsnyújtással ismételjétek meg jobbra kétszer a törzshajlítást, majd törzshajlítást kétszer előre a jobb lábhoz talajérintéssel. Ismételjétek a gyakorlatsort kétszer!

A VIII. RÉSZ VÁZLATA

AZ OLVASOTT SZÖVEG ÁTADÁSA, KIPRÓBÁLÁSA CSOPORTOS EGYÜTTMŰKÖDÉS KERETÉBEN – PÁROS FOGÓK

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képeségek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A feladat ismertetése, csoportok alkotása						
1.	A feladat ismertetése	együttműködési készség, tolerancia fejlesztése	lehetőleg heterogén, nemileg is vegyes csoportok megszer- vezése	csoportos	tanári közlés	
2.	4 fős csoportok kialakítása, kártyák kiosztása (a négy- féle kártyából mindegyik csoport kap egyet-egyét)	együttműködési készség		csoportos	kooperatív	kártyák
II. A kapott játékok elolvasása értelmezése, az azonos játékok közös megbeszélése, eljátszása						
1.	A lapon lévő fogójáték elolvasása, értelmezése	olvasott szöveg értése		egyéni, differenci- ált	olvasott szö- veg megértése	kártyák

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
2.	Csoportalakítás Az azonos játékot tartalmazó kártyák tulajdonosai újabb csoportot alkotnak (pl. külön az A, külön a B, külön a C és külön a D szöveggel rendelkezők)	együtműködési készség		csoportos	kooperatív, szakértői mozaik	kártyák
3.	Az azonos csoportbéliek megbeszélik az olvasott fogójáték menetét, szabályait.	együtműködési készség, szakszókincs használata		csoportos	kooperatív, szakértői mozaik	
4.	A játékok eljátszása	együtműködési készség, tolerancia		csoportos		síp
III. Az eredeti csoportban a játékok bemutatása						
1.	Mindenki visszamegy az eredeti csoportjába, és ott elmondja, megtanítja az általa olvasott játékot.	szövegalkotás, szakszókincs használata, az élmények megosztásának, feldolgozásának képessége		csoportos, egyéni	bemutató	
2.	A csoport eldönti közösen, melyik játék számára a legszimpatikusabb.	együtműködés, döntéshozatal		csoportos, kooperatív	megbeszélés	
IV. A kiválasztott játék eljátszása, értékelés						
1.	Azt a játékot játssza el közösen az osztály, amelyiket a legtöbben választották.	együtműködés, térbeli tájékozódás, mozgásérzékelés, gyors irányváltás		frontális	páros fogócska	
2.	A csoportok munkájának értékelése				tanári közlés	

A VIII. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A feladat ismertetése, csoportok alkotása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat ismertetése Négyfős csoportok megalkotása A játékokat tartalmazó kártyák kiosztása oly módon, hogy az egy csoportban lévők mindegyikénél más-más kártya legyen	Csoportok szerveződése
II. A kapott játékok elolvasása értelmezése, az azonos játékok közös megbeszélése, eljátszása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A csoportalakítások segítése A játékhöz a csoportoknak a megfelelő térfél kijelölése, biztosítása A játék figyelése, az esetleges hiányok, szabálytalanságok korrigálása	A kártyán lévő játékok önálló elolvasása, a szöveg megértése Az azonos játékot tartalmazó kártyák tulajdonosainak újabb csoport alkotása (pl. külön az A, külön a B, külön a C és külön a D szöveggel rendelkezők) A játékok közös megbeszélése, a szabályok értelmezése A csoportok eljátszák a rendelkezésükre álló térfélen a saját játékukat.

III. Az eredeti csoportban a játékok bemutatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
	A csoporttagok visszamennek eredeti 4 fős csapatukba. Elmondják csoporttársaiknak az általuk kipróbált játék szabályait, tapasztalatait. A csoport közösen kiválasztja a bemutatandó játékot.
IV. A kiválasztott játék eljátszása, értékelés	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A választott játékok felmérése, a legtöbbet választott játék megállapítása A játék irányítása, segítése A csoportok munkájának értékelése Szempontok lehetnek: fegyelem, gyorsaság, együttműködési készség	A kiválasztott játékot az egész osztály közösen eljátssza.

A VIII. RÉSZ FELADATAI

A) Páros fogó

Alakítsatok párokat és álljatok egymás mellé! Döntsétek el, hogy ki lesz közületek a fogó és ki a menekülő. Sípszóra először a menekülők indulnak el, majd kis idő múlva, az újbóli sípszóra a fogók. Mindenki a saját párjával játszik, tehát arra kell törekednie, hogy a társát kapja el. Ha a fogónak sikerül társát utolérnie, akkor szerepet cserélnek. Így a menekülő lesz a fogó. Ha valakit elkap a társa, akkor a szerepcseré alkalmából a menekülőnek kell hagyjatok mindig egy kis időt, hogy el tudjon futni.

B) Páros fogó

Alakítsatok párokat és jelöljétek ki azt a párost, amelyik a fogó lesz. Ők együtt futnak, és együtt próbálják meg elkapni a menekülő párokat. Amelyik párt elkapják, az lesz a következő fogó. Amennyiben a párok elengedik egymás kezét, akkor nem érvényes, ha valakit megfognak. Ha a menekülő pár elengedi egymás kezét, és közben egyik tagját elfogják, akkor a pár mindkét tagja kiesik a játékból.

C) Páros fogó

Helyezkedjétek el a kijelölt térfélen, és nevezetek ki valakit fogónak. Adott jelre (pl. sípszóra) indulhat a fogócska. Ha a fogó elkap valakit, akkor annak a kezét megfogva kergetik most már együtt a többieket. Ha a fogók száma eléri a négyet, kétfelé válnak, és így próbálják elfogni a többieket. Addig lehet a játékot játszani, míg csak egy menekülő marad.

D) Páros fogó

Alakítsatok párokat, és jelöljétek ki azt a párost, amelyik a fogó lesz. Ők együtt futnak, és próbálják elkapni a menekülő párokat. Akit elkapnak, az a pár is fogó lesz. Amennyiben a párok elengedik egymás kezét, akkor nem érvényes, ha valakit megfognak. Ha a menekülő pár elengedi egymás kezét, és közben egyik tagját elfogják, akkor a pár mindkét tagja kiesik a játékból. A játékot addig lehet játszani, amíg csak egy menekülő pár marad, vagy amíg minden párból fogó nem lesz.

A IX. RÉSZ VÁZLATA

INFORMÁCIÓ KIVÁLASZTÁSA OLVASOTT SZÖVEGBŐL – PADGYAKORLATOK, SORVERSENY

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A feladat menetének ismertetése, a csapatok kialakítása						
1.	A feladat ismertetése, a terep előkészítése	hallás utáni szövegértés		frontális	tanári közlés	kétszer (három- szor) három pad elhelyezése
2.	Az osztály tanulóit két (ha túl sokan vannak, és a tornateremben van kilenc pad, akkor három) csapatba osztjuk.	együttműködés	lehetőleg ügyesség- ében és nemi meg- osztottságában is heterogén csapatok kialakítása	csoportos		
II. A szövegek elolvasása, értelmezése, a padgyakorlatok kiválogatása						
1.	Szövegértelmezés A csapatok minden tagja megkapja ugyanazt a szöveget.	olvasott szöveg megértése		egyéni	szövegolvasás	lapok, amelye- ken a szöveg szerepel

2.	A szövegből a padgyakorlatok kiválasztása, közös megbeszélése, a sorrend megállapítása	olvasott szöveg értelmezése, adatkeresés, a lényeges és a lényegtelen információ elkülönítése		csoportos	lényeges információkiemelése, összegzése	lapok
III. A padgyakorlatok váltó versenyben történő elvégzése						
1.	A padgyakorlatok sorrendben történő elvégzése	együtműködés, versengés		csoportos	verseny	padok
2.	A csapatok munkájának értékelése, a győztes csapat jutalmazása (tapssal, ponttal stb.)	együtműködés, versengés		csoportos	tanári közlés	

A IX. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A feladat menetének ismertetése, a csapatok kialakítása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat ismertetése A két csapat kialakítása (lehet tanári kijelölés, de lehetnek a megszokott csapatok, önszerveződéssel létrejött csoportok is) A szövegek kiosztása, a feladat pontosítása, újbóli elmondása	Csapatalkítás A feladat megértése
II. A szövegek elolvasása, értelmezése, a padgyakorlatok kiválogatása	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
	A kapott szövegek önálló elolvasása, értelmezése A feladatok közül a padgyakorlatok kiválogatása, a csapat többi tagjával történő egyeztetés, pontosítás A padgyakorlatok sorrendjében, technikájában történő megállapodás

III. A padgyakorlatok váltó versenyben történő elvégzése	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A tanulók munkájának követése, segítése A győztes csapat dicsérete A csapatok munkájának értékelése	A padgyakorlatok váltóversenyben történő elvégzése

A IX. RÉSZ FELADATA

Padgyakorlatok – sorverseny

Válogassátok ki a gyakorlatok közül a padgyakorlatokat!

Végezzétek el egymás után őket úgy, hogy mindig csak egyvalaki csinálja a gyakorlatsort. Amikor készen van a feladatokkal, akkor a következő társa kezét megérintve álljon sor végére. Siessetek minél gyorsabban és pontosabban elvégezni a feladatot, mert a másik csapattal (csapatokkal) versenyben álltok!

Állj terpeszállásba, karodat tedd oldalsó középtartásba, majd húzd kétszer hátra a karodat, kétszer pedig behajlított karral a könyöködet. Fuss el az első felfordított padig és lábujj-járással sétálj végig rajta. A padról lelépve fussál el a bordásfalig. Fogd meg a bordásfal egyik fokát derékmagasságban, és végezz tíz törzshajlítást! Menj a második padig. Hasalj a padra és kússz rajta végig! Állj fel, és a pad végénél, a földön csinálj 5 fekvőtámaszt. Állj fel, és szökdelj páros lábbal helyben! Ugrálj el fél lábon a harmadik padig és haladj át rajta nyúlugrással! Szaladj vissza a csapatodhoz.

MEGOLDÁS

Fuss el az első felfordított padig, és lábujj-járással sétálj végig rajta! Menj a második padig! Hasalj a padra, és kússz rajta végig! Ugrálj el fél lábon a harmadik padig, és haladj át rajta nyúlugrással!

A X. RÉSZ VÁZLATA

INFORMÁCIÓ KIVÁLASZTÁSA ÉS RENDEZÉSE OLVASOTT SZÖVEGBŐL – HIGIÉNIAI ISMERETEK

(A feladat megoldását differenciálásra javasoljuk, például olyan tanulóknak, akik fel vannak mentve a testnevelésóra alól, vagy nem hoztak felszerelést, stb.)

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Célcsoport A differenciálás lehetőségei	Tanulásszervezés		Eszköz Feladat Gyűjtemény
				Munkaformák	Módszerek	
I. A feladat menetének ismertetése, feladatmegoldás						
1.	A feladatlap megoldási mentének bemutatása (a szöveg elolvasása, a hozzá kapcsolódó feladatok megoldása)	olvasott szöveg megértése, reflektálás a szöveg tartalmára	azoknak a tanulóknak ajánljuk, akik nem vesznek részt az órán	egyéni, differenciált	tanári közlés	
2.	A feladatlap szövegének elolvasása A kérdések megválaszolása	olvasott szöveg megértése, reflektálás a szöveg tartalmára		egyéni, differenciált	szövegértés	feladatlap
3.	A feladatok tanári ellenőrzése, a hibák megbeszélése		az ellenőrzést, megbeszélést célszerű a szünetben vagy egy más időpontban végezni		értékelés	

A X. RÉSZ FELDOLGOZÁSÁNAK MENETE

Az alábbi részletes leírás célja elsősorban egyféle minta bemutatása. Nem lehet és nem szabad kötelező jellegű előírásnak tekinteni. A pedagógus legjobb belátása szerint dönthet a részletek felhasználásáról, módosításáról vagy újabb variációk kidolgozásáról.

I. A feladat menetének ismertetése, feladatmegoldás	
Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység
A feladat ismertetése, a feladatlap kiosztása	A szöveg elolvasása, értelmezése A feladatok megoldása, leírása
A feladatok ellenőrzése, a megoldás megbeszélése, értékelés	

A X. RÉSZ FELADATAI

FELADATLAP

1. Olvasd el az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Fürdés vagy zuhany?

A tisztálkodás éppolyan mindennapi teendő, mint az evés, az ivás és az alvás. Ugye te sem szoktál elfeledkezni róla? Hogy mindig ápoltak legyünk, minden nap kell venni egy meleg zuhanyt. Vagy inkább hideget? Vagy a kádban fürödünk? Hogy is van ez? Mi a jó módszer?

A fürdőkádban nemcsak fürdeni, hanem zuhanyozni is lehet! Most már csak az a kérdés, hogy melyiket részesítsük előnyben. A zuhanyzás frissít, feszesebbé teszi a kötőszöveteket és felpezsdíti a vérkeringést. A kádfürdő ugyan nyugtat, de ha túl sokáig élvezed a langyos vízben való lubickolást, akkor az elernyeszti a szöveteket, és a bőröd kiszárad. Az tehát a legjobb választás, ha általában zuhanyozol, néha pedig – hangulatodtól függően – engedsz a csábításnak egy maximum 15 percig tartó fürdőzés erejéig.

A tisztálkodást sem kell túlzásba vinni: általában nem szükséges naponta többször zuhanyozni, és az se legyen túl hosszú! Kerüld a túl meleg zuhanyt, sőt, ha bírod, hideg vízzel fejezd be a tisztálkodást! Frissítő hatású, ha dörzskesztyűt vagy -kefét is használsz. Ha a zuhanyzás után kiszárad a bőröd, akkor alaposan kend be testápolóval!

A kádfürdő a test és a lélek ápolására, valamint kikapcsolódásra és a stressz oldására szolgál, de bőröd védelme érdekében nem tanácsos hentegettnél többször igénybe venni. Kerüld a túlságosan meleg vizet, mert az nagyon szárítja a bőrt. Érdemes ilyenkor a kádba habfürdőt, illóolajokat vagy tengeri sót, mézet, citromot, tejet tenni, mert ezek még jobban segítik az ellazulást. Míg a zuhanyzás után csak javasolt, fürdés után mindig használj testápolót!

Egyszóval zuhanyozhatsz és fürödhetsz is bátran, de egyiket se vidd túlzásba! Előre hát a szép, ápolott bőrért és a friss, kellemes közérzetért!

Forrás: <http://www.sulinet.hu/tart/cikk/ef/0/18623/1>

Milyen formáit említi a cikk a tisztálkodásnak?

.....

Melyiket részesítsük előnyben és miért?

.....

Hányszor javasolt hetente fürödni?

.....

Mit tegyünk a fürdővízbe, hogy segítse az ellazulást?

.....

2. Írj legalább négy jó tanácsot a tisztálkodással kapcsolatosan úgy, hogy szerepeljenek bennük az alábbi kifejezések!

túl meleg:

hideg víz:

dörzskesztyű vagy -kefe:

kend be a bőröd:

3. Fogalmazd meg néhány mondatban, milyenek a te fürdési szokásaid!

.....

.....

.....

.....

.....